

Школьнік О. В., студентка II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»
Керівник – Боднар О.О., к. б. н., доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ДО ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ПУХЛИН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

Упродовж 2019-2020 років були проведені дослідження щодо поширення, діагностики і лікування пухлин молочної залози у собак. В ході роботи проводили ретельний аналіз клінічних проявів новоутворень, враховували результати додаткових лабораторних та інструментальних досліджень у хворих тварин (УЗД, рентгенографія, аналіз крові й сечі, патологоанатомічні та гістологічні дослідження).

За результатами проведених досліджень пухлин у собак встановлено, що найбільш поширеними серед тварин є пухлини молочних залоз, шкіри та її похідних. Пухлини молочної залози у собак складають більше половини усіх онкозахворювань. Вони виявляються, як правило, у собак старше 6 – 7 років і майже не зустрічаються у віці до 4 років.

Пухлини шкіри і підшкірної клітковини, статевих органів посідають по частоті виникнення відповідно 2 (21%) і 3 (13%) місця і мають більш значні межі коливання частоти по роках. Серед доброякісних пухлин шкіри найчастіше зустрічалися ліпоми та фіброми (папіломи не враховували), статевих органів – фіброма статевого члена, брижі – гемангіоми. Злоякісні пухлини шкіри діагностували у вигляді лімфосаркоми та фібросаркоми, молочної залози – аденокарциноми; кісток – остеосаркоми, статевих органів – фібросаркоми статевого члена та венерична трансмісивна (альвеолярна) саркома статевих органів у сук.

У результаті ідентифікації пухлин було встановлено, що 76% пухлин є доброякісними, 14% – злоякісними, а 10% склали дисплазії молочної залози. Серед доброякісних пухлин частіше зустрічалися аденоми, фіброаденоми та фіброми. Серед злоякісних пухлин частіше зустрічалися аденокарциноми, фібросаркоми та внутрішньопротоковий папілярний рак. За гістологічним типом виділяли 3 типи новоутворень молочної залози: фіброепітеліальні необластоми (фіброаденоми і фіброкарциноми), карциноми і саркоми, проте переважно реєстрували змішані форми пухлин: фіброаденохондрокарцинома, фіброхондрома, ліпокарцинома та ін.

У породному аспекті новоутворення молочної залози частіше реєстрували у пуделів, німецьких вівчарок, ротвейлерів і безпородних собак. Частіше патологія реєструвалася у тварин які народжували мало або не народжували взагалі. Локалізувалися пухлини частіше в 4-й і 5-й парах молочної залози.

Ураховуючи результати та ефективність випробуваних нами оперативного-консервативних заходів, повідомлення дослідників і практиків, ми розробили схему комплексного лікування собак з пухлинами молочної залози. Запропонована нами схема лікування пухлин ґрунтується на багаторічному досвіді онкологів гуманної та ветеринарної медицини, а також включає елементи власних розробок. Вона складається із трьох послідовних етапів: 1 – дооперативне лікування, 2 – видалення пухлини, 3 – післяопераційне лікування.

Застосування даної схеми лікування виявилось ефективним при терапії пухлин на різних стадіях бластомогенезу (пухлини діагностували за 1-12 місяців до лікування). В якості ефективного методу профілактики рецидивів онкологічних захворювань молочної залози ми рекомендували власникам і проводили кастрацію сук, а якщо не було протипоказань, то яєчники з маткою видаляли одночасно під час операції по екстирпації пухлини.

Видалення пухлини в усіх групах собак проводили під загальною анестезією за загальноприйнятою методикою. Під час оперативного втручання враховували наявність набряку та метастазів, абсцесів та некрозів, ступінь кровотечі, а в післяопераційний період спостерігали за швидкістю загоєння операційної рани, слідкували за виникненням можливих ускладнень та профілакували їх появу.

За результатами клінічних досліджень встановлено, що оперативний метод лікування собак з пухлинами молочної залози з ознаками вираженого запалення є досить ефективним у комплексному використанні з консервативними засобами терапії, зокрема кращий результат був отриманий при дачі собакам препаратів «цитостат» та «метастоп».

Таким чином, запропонований комплекс заходів терапії собак з пухлинами молочної залози суттєво покращує результати мастектомії, профілакує рецидиви захворювання, стимулює регенеративні процеси та активно нормалізує порушені функції організму, що підтверджує гіпотезу необхідності додаткової фармакологічної корекції організму за онкологічного процесу.

Список використаних джерел

1. Балдуева И.А. Противоопухолевые вакцины. Практическая онкология. 2003. №3(4). С. 157-166.
2. Боднар О.О., Боднар А.О. Вдосконалення методики лікування пухлин молочної залози у собак. Тези науково-теоретичної конференції професорсько-викладацького складу та науковців, присвяченій 90-річчю від дня заснування університету. Кам'янець – Подільський, 2009. С. 93 – 94.
3. Боднар О.О., Боднар А.О. Застосування протипухлинної вакцини в комбінованій терапії сук з пухлинами молочної залози. Наук. вісник НУБіП України. 2011. Вип. 167, Ч. 1. С. 136-139.
4. Онкологические заболевания мелких домашних животных : справочник / Под. ред. Ричарда А.С. Уайта. М.: Аквариум, 2003. 352 с.
5. Патент 64927 Україна, МПК А 61 К 35/12, А 61 Р 35/00. Спосіб одержання проти-пухлинної вакцини / О.О. Боднар, А.О. Боднар, О.О. Боднар; у 2011 04467; Заявл. 12.04.2011. опубл.25.11.2011. Бюл. №22.
6. Патент 64 928 Україна, МПК А 61 Р 35/00, А 61 Д 99/00. Спосіб імунотерапії пухлин / О.О. Боднар, М.М. Тихонов, А.О. Боднар; у 2011 04468; Заявл. 12.04.2011. опубл.25.11.2011. Бюл. №22.